

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

44103 Дорноговь аймаг, Сайншанд сум,
3 дугаар баг, Орон нутгийн өмчийн III байр,
Утас: (705) 2-27-34

Вэб сайт: dornogovi@audit.gov.mn

2021.04.20 № 16/370

танай _____ -ны № _____ -т

**АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА О.БАТЖАРГАЛ¹
ТАНАА**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-т заасны дагуу аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудитыг хийж гүйцэтгэн, аудитын дуусгавар болсон тайланг хүргүүлж байна.

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг менежментийн захидал болон албан шаардлагад тусгасан хугацаанд ирүүлнэ үү.

Хавсралт 37 хуудас.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОРЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

О. Батжаргал

2021/4

О. Батжаргал

2021/4

010030748

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА
О.БАТЖАРГАЛ ТАНАА

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТИН ГАЗАР

44103 Дорноговь аймаг, Сайншанд сум,
3 дугаар баг, Орон нутгийн өмчийн III байр,
Утас: (705) 2-27-34

Вэб сайт: dornogovi@audit.gov.mn

2021. 04. 20 № 16/371

танай _____ -ны № _____ -т

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-т заасны дагуу Дорноговь аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аudit хийлзээ.

Дорноговь аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Няглан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын няглан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аudit хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангальтай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Төсөв захирагчийн үйл ажиллагааны тайлан, санхүүгийн тайлан ба аудитын тайланд тусгагдсанаас бусад санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээлэл байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Няглан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын няглан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг запилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

О.Батжаргал
2021.04.21

О.Батжаргал
Одургийн сэргээж
адарсан зорилж шүүрхэй
жинчилж, төрийн дээл
010020608
О.Батжаргал
2021.04.21

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Дорноговь аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайландаа хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДГА-2021/1/СТА-ТЕЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Сайншанд сум
2021 он

Дарга, тэргүүлэх аудиторын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч:
Т.Ган-Өлзий
Утас: 7052-2734
Цахим хаяг: Gan-Ulziit@audit.gov.mn
Аудитын менежер: У.Оюунтулхүүр
Утас: 7052-3020 Цахим хаяг:
Oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn
Аудитор: Ч.Хэрлэнчимэг
Утас: 70523020 Цахим хаяг:
Kherlenchimegch@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт.....	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	2
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	2
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	13
3. Аудитын тайлан	14
3.1 Ерөнхий зүйл	14
3.2 Аймгийн эрхэм зорилго, зорилт	14
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт.....	15
3.4 Материаллаг байдал	15
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт.....	15
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	15
3.5.3 Авлага	16
3.5.4 Урьдчилгаа	17
3.5.5 Бараа материал	17
3.5.6 Үндсэн хөрөнгө	18
3.5.7 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	19
3.5.8 Өр төлбөр	19
3.5.8 Засгийн газрын хувь оролцоо	20
3.6 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	21
3.7. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	23
3.8. Шилэн дансны мэдээлэл	23
3.9. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	23
4. Менежментийн захидал	24
5. Аудитаар илэрсэн асуудлын бүртгэл.....	25

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч
ТӨҮГ	Төрийн өмчийт үйлдвэрийн газар
ОНӨҮГ	Орон нутгийн өмчийт үйлдвэрийн газар
СХС	Сум хөгжүүлэх сан
ОНӨААН	Орон нутгийн өмчийт аж ахуй нэгж
ОНӨХХК	Орон нутгийн өмчийт хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчийт аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
ТБОНХБАУХАТ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

мянган төгрөгөөр

Код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	21,103,520.3	27,893,501.4
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	5,410,531.8	8,926,787.3
31100	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	2,362.7	7,988.1
31110	Төгрөг	2,362.7	7,988.1
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	5,408,169.1	8,918,799.2
31210	Төгрөг	5,408,169.1	8,918,799.2
31211	Төрийн сангийн харилцах	4,441,569.8	7,622,421.0
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	966,599.3	1,296,378.2
33	АВЛАГА	5,951,745.9	7,299,769.8
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	17,081.8	738,178.3
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	6,694.3	-
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	81,710.7	139,523.8
33401	Дансны авлага /ТӨҮГ/	1,915,544.2	1,689,217.2
33402	Татвар, НДШ-ын авлага /ТӨҮГ/	9,444.0	2,659.1
33500	Бусад авлага	316,678.6	879,143.7
33510	Байгууллагаас авах авлага	297,758.9	857,577.3
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	18,919.8	21,566.4
33600	Зээлийн авлага	3,604,592.2	3,851,047.8
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	3,604,592.2	3,851,047.8
33612	Хувь хумууст олгосон зээл	3,544,592.2	3,791,047.8
33615	Хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжид олгосон зээл	60,000.0	60,000.0
34	УРЬДЧИЛГАА	1,163,163.2	1,834,952.8
34600	Урьдчилж гарсан зардал	999,423.4	94,968.0
34710	Урьдчилгаа тооцоо	163,739.8	1,739,984.8
34711	Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	156,819.8	1,580,142.6
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	6,920.0	155,191.3
34713	Цалингийн урьдчилгаа	-	570.0
34714	Томилолтын урьдчилгаа	-	4,081.0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	7,988,327.9	9,244,662.0
35100	Түүхий эд материал	1,150,377.4	1,633,661.9
35110	Тусгай зориулалттай материал	953,297.3	1,315,536.8
35130	Эм боох материал	197,080.1	318,125.1
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	544,000.6	742,529.4
35400	Хангамжийн материал	6,156,744.2	6,701,858.5
35410	Бичиг хэргийн материал	224,461.2	268,074.1
35420	Аж ахуйн материал	3,531,884.4	3,842,838.6
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	66,159.0	86,258.7
35440	Түлш, шатах тослох материал	243,756.0	277,482.8
35450	Барилгын засварын материал	26,464.7	32,665.9
35460	Хүнсний материал	228,456.9	89,202.7
35470	Бусад хангамжийн материал	1,835,561.9	2,105,335.8
35600	Мал амьтад	137,205.8	166,612.2
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	22,689.8	20,267.7
36100	Барааны нөөц	25.9	25.9
36300	Тэжээлийн нөөц	4,748.9	4,741.8
36600	Бусад нөөц	17,915.0	15,500.0
360	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	567,061.8	567,061.8
36800	Бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/+Бусад	567,061.8	567,061.8
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	152,816,659.8	196,524,550.0
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	40,614.2	40,614.2
37300	Урт хугацаат зээл	40,614.2	40,614.2

37310	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	40,614.2	40,614.2
37311	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон	40,614.2	40,614.2
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	152,776,045.6	196,483,935.8
39200	Биет хөрөнгө	143,427,084.6	186,667,910.3
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	116,641,333.0	150,352,364.1
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,379,569.7)	(12,140,381.1)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	10,127,357.4	11,632,361.3
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,599,961.5)	(6,397,833.8)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	17,944,108.2	21,266,246.1
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,288,377.4)	(11,517,433.3)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	6,606,211.7	7,348,831.3
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,476,512.3)	(4,006,041.8)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	4,330,852.6	5,312,322.8
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(639,073.5)	(1,051,004.8)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	8.0	8.0
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8.0)	(8.0)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	708,014.5	749,967.0
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	22,166,115.5	25,313,190.0
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,652,794.2)	(9,971,058.9)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	1,150,451.7	8,905,219.2
39217	Ном	788,928.6	871,162.1
39300	Биет бус хөрөнгө	9,348,960.9	9,816,025.6
39301	Програм хангамж	330,216.3	467,870.6
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(145,109.8)	(149,814.1)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,173,111.9	9,504,827.6
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,257.4)	(6,858.5)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	173,920,180.1	224,418,051.5
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	4,789,142.4	20,496,905.1
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,947,775.8	3,814,219.3
41300	Өглөг	2,894,356.3	3,135,472.8
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	13,818.7	32,124.8
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	29,445.1	343,241.7
41360	Бусад өглөг	2,851,092.5	2,760,106.2
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	2,349,846.3	2,183,185.2
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	1,766.8	14,333.9
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	168,742.0	148,317.2
41364	НДШ-ийн өглөг /ТӨҮГ/	989.9	1,245.3
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	329,747.5	413,024.7
41400	Үрьдчилж орсон орлого	53,419.5	678,746.6
41420	Төлбөртэй ажил үйлчилгээний урьдчилж орсон орлого	37,841.9	19,663.4
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	15,577.6	659,083.2
42	ҮРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,841,366.6	16,682,685.8
42200	Үрт хугацаат зээл	1,841,366.6	16,682,685.8
42210	Төгрөг	1,841,366.6	16,682,685.8
42211	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	1,841,366.6	5,236,755.8
42242	Бусад урт хугацаат өр төлбөр /ТӨҮГ/	-	11,445,930.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	169,131,037.7	203,921,146.4
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	169,131,037.7	203,921,146.4
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	51,086,266.9	53,850,341.2
51101	Өмч /терийн/ /ТӨҮГ/	26,502,596.4	23,889,382.6
51102	Өмч /хувийн/ /ТӨҮГ/	-	20.0
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ/	676,016.7	676,174.7
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	43,153,626.9	77,736,528.5
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	28,549,514.5	42,345,012.4
51220	Тайлант үеийн үр дүн	14,604,112.4	35,391,516.1
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	47,712,530.8	47,768,699.5
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	173,920,180.1	224,418,051.5

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

мянган төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	202,567,100.8	143,143,813.9
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	27,756,550.8	28,663,457.1
110	Орлогын албан татвар	17,312,474.1	18,528,671.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	18,172,474.1	19,728,671.5
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хэлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	14,111,232.5	16,061,893.5
110002	Үйл ажиллагааны орлого	2,227,922.1	1,022,397.3
110003	Хөрөнгийн орлого	65,124.0	1,275,756.9
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	31,095.1	137,392.7
110008	Шууд бус орлого	1,737,100.4	1,231,231.0
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-860,000.0	-1,200,000.0
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-860,000.0	-1,200,000.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,559,875.6	1,749,009.6
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	908,317.4	1,055,601.4
113002	Бууны албан татвар	28,698.0	29,934.9
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	622,860.2	663,473.3
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	8,884,201.1	8,385,776.0
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	3,017,256.0	2,327,119.6
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,444,701.6	454,659.4
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	276,903.2	1,549,164.7
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	295,651.2	323,295.5
1181	Газрын төлбөр	5,020,702.9	5,383,399.4
118101	Газрын төлбөр	971,043.8	2,219,229.6
118102	Дуудлага худалдаа	4,049,659.1	3,164,169.8
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	536,814.0	540,038.2
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	178,916.3	15,000.0
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	357,897.7	525,038.2
1183	Бусад татвар	309,428.2	135,218.8
118301	Бусад татвар	309,428.2	135,218.8
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	64,876,356.6	91,950,099.8
120	Нийтлэг татварын бус орлого	29,817,918.7	40,601,998.5
120002	Хүүгийн орлого	1,365,420.0	58,276.7
120003	Торгуулийн орлого	2,061,692.4	1,402,550.4
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	21,011,291.9	2,636,223.4
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	199,341.4	383,518.4
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	557,565.9	2,218,019.9
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	20,225,457.1	1,302.5
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	28,927.5	33,382.5
120005	Түрээсийн орлого	65,017.7	68,720.5
120009	Бусад орлого	1,412,085.0	794,160.6
120010	Борлуулалтын орлого (Цэвэр) /ТӨҮГ/	14,453,303.9	14,939,874.8
120011	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/	11,019,342.5	12,005,037.0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	468,450.4	31,705,226.0
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0.0	1,002,003.2
121	Хөрөнгийн орлого	9,381.6	33,033.0
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	9,381.6	33,033.0
122	Тусламжийн орлого	40,000.0	17,628.9
122001	Хандив тусламж /дотоод/	40,000.0	17,628.9
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	35,009,056.2	51,297,439.4
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	29,464,912.3	36,077,056.8
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	5,544,143.9	15,220,382.6
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	109,934,193.5	22,530,257.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	61,137,025.6	18,266,605.1
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	26,127,969.4	18,266,605.1
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	29,464,912.3	0.0

131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	5,544,143.9	0.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,485,183.1	3,876,045.8
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0.0	109,961.9
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	553,870.2	55,142.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,931,312.9	3,710,941.8
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	42,952,111.2	0.0
132001	Ургал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	32,488,116.6	0.0
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	4,871,352.9	0.0
132006	Ургал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	5,592,641.7	0.0
1330	Төсвийн захирагчдаас	1,072,750.8	7,993.7
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,072,750.8	0.0
133003	Хөрөнгийн	0.0	7,993.7
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	287,122.8	379,612.5
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	287,122.8	379,612.5
II	ҮИЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	186,754,513.2	106,283,163.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	186,754,513.2	106,283,163.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	105,789,235.9	102,784,921.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	29,487,062.7	34,890,507.8
210101	Үндсэн цалин	24,335,230.7	26,336,729.2
210102	Нэмэгдэл	2,854,616.3	5,301,067.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	229,772.5	427,199.6
210104	Урамшуулал	1,171,474.2	1,729,628.2
210105	Гэрээт ажлын хөлс	895,969.0	1,095,883.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,776,925.3	4,415,925.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,740,797.1	3,151,213.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	241,903.1	332,955.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	232,462.1	250,849.6
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	51,663.4	62,873.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	510,099.7	618,032.9
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	5,819,638.7	6,594,437.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	499,112.6	432,567.0
210302	Түлш, халаалт	4,850,015.2	5,728,504.8
210303	Цэвэр, бохир ус	435,320.9	398,112.8
210304	Байрны түрээс	35,190.0	35,252.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	46,810,609.5	31,385,387.3
210401	Бичиг хэрэг	259,117.2	361,176.2
210402	Тээвэр, шатахуун	848,864.9	988,233.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	144,170.9	142,119.0
210404	Ном, хэвлэл	14,473.1	27,844.9
210405	Хог хаягдал зайлзуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	220,132.1	115,994.6
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	404,857.6	400,949.9
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	69,327.6	99,567.7
210408	Бараа материал акталсны зардал	103,825.6	190,261.3
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	44,745,840.4	29,059,240.2
2105	Нормативт зардал	1,820,685.6	2,797,960.8
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	238,742.8	607,157.0
210502	Хоол, хүнс	1,516,708.1	2,116,478.3
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	65,234.7	74,325.6
2106	Эд хогшил, ургал засварын зардал	1,083,136.9	517,255.5
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	41,179.5	31,918.3
210602	Тавилга	2,582.4	36,178.1
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,927.5	21,479.8
210604	Ургал засвар	1,035,447.5	427,679.3
2107	Томилолт, зочны зардал	355,153.7	236,614.4
210701	Гадаад албан томилолт	0.0	115.8
210702	Дотоод албан томилолт	275,035.6	156,116.1

210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	80,118.0	80,382.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,298,705.2	12,359,246.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,845,894.0	8,247,644.4
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	16,577.5	36,912.3
210803	Даатгалын үйлчилгээ	21,675.9	25,887.3
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	13,107.1	8,689.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	3,720.8	3,936.2
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,814.0	373.0
210807	Газрын төлбөр	2,698.5	4,359.5
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	750.5	763.8
210810	Борлуулалт, маркетингийн зардал /ТӨҮГ/	746,220.8	451,695.0
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	2,301,296.6	3,400,855.8
210812	Санхүүгийн зардал /ТӨҮГ/	201.9	113.7
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/	303,945.8	150,946.2
210814	Орлогын татварын зардал /ТӨҮГ/	40,801.9	27,070.3
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,337,318.3	9,587,586.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,385,310.0	1,893,592.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	191,898.5	125,110.8
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	7,760,109.8	7,568,882.9
212	TATAAC	512,606.3	358,536.7
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	512,606.3	358,536.7
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	512,606.3	358,536.7
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	80,452,671.0	3,139,705.5
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	124,116.4	0.0
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	124,116.4	0.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	927,545.1	907,509.1
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	800.0	0.0
213203	Нийгмийн хalamжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	117,200.0	89,566.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	21,747.5	26,799.4
213205	Төрөөс иргэдэл олгох тэтгэмж, урамшуулал	614,768.6	255,539.6
213207	Тэтгэвэрт гаражад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	45,233.8	290,054.9
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвортой суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	761.2	200.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	127,034.1	245,349.2
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	89,295.6	58,318.9
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	52,075.2	28,318.9
213304	Хөрөнгийн	6,858.8	0.0
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,361.6	30,000.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	44,037,807.9	0.0
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	32,488,116.6	0.0
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад	5,592,641.7	0.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,943,995.0	0.0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,054.6	0.0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	35,273,906.1	2,173,877.5
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	35,009,056.2	0.0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	264,849.8	2,173,877.5
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	15,812,587.6	36,860,650.0
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	18,859.3	0.0
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	18,859.3	0.0
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,227,334.5	1,469,133.9
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	1,098,556.4	500,456.9
225004	Гадаад валютын ханшийн зэрүүний гарз	125,110.4	111.1
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	0.0	18,546.5
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0.0	917,983.9
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	3,667.8	32,035.5
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	14,604,112.4	35,391,516.1

2.3 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	197,658,134.2	126,474,119.5
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	27,753,614.3	28,654,686.1
110	Орлогын албан татвар	17,312,474.1	18,528,671.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	18,172,474.1	19,728,671.5
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	14,111,232.5	16,061,893.5
110002	Үйл ажиллагааны орлого	2,227,922.1	1,022,397.3
110003	Хөрөнгийн орлого	65,124.0	1,275,756.9
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	31,095.1	137,392.7
110008	Шууд бус орлого	1,737,100.4	1,231,231.0
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(860,000.0)	(1,200,000.0)
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(860,000.0)	(1,200,000.0)
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,559,875.6	1,749,009.6
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	908,317.4	1,055,601.4
113002	Бууны албан татвар	28,698.0	29,934.9
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	622,860.2	663,473.3
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	8,881,264.6	8,377,005.0
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	3,017,256.0	2,453,567.4
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,444,701.6	454,659.4
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	276,903.2	1,549,164.7
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	295,651.2	323,295.5
118011	Бусад татвар	-	126,447.8
1181	Газрын төлбөр	5,020,702.9	5,383,399.4
118101	Газрын төлбөр	971,043.8	2,219,229.6
118102	Дуудлага худалдаа	4,049,659.1	3,164,169.8
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	536,814.0	540,038.2
118202	Ан амьтын нөөц ашигласны төлбөр	178,916.3	15,000.0
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	357,897.7	525,038.2
1183	Бусад татвар	306,491.8	-
118301	Бусад татвар	306,491.8	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	59,239,927.3	75,104,980.7
120	Нийтлэг татварын бус орлого	24,181,489.5	23,756,966.8
120002	Хүүгийн орлого	1,329,268.3	157.9
120003	Торгуулийн орлого	2,062,914.4	1,364,637.6
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,597,157.0	2,757,446.1
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	988,761.0	914,519.9
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	608,396.0	1,842,926.1
120005	Түрээсийн орлого	58,928.9	55,745.2
120009	Бусад орлого	1,641,172.6	1,368,367.0
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	16,690,289.3	16,794,842.0
120014	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого /ТӨҮГ/	593,300.0	1,036,500.0
120015	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө /ТӨҮГ/	208,459.0	259,271.0
120017	Татаас, санхүүжилтийн орлого /ТӨҮГ/	-	120,000.0
121	Хөрөнгийн орлого	9,381.6	33,033.0
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	9,381.6	33,033.0
122	Тусlamжийн орлого	40,000.0	17,541.5
122001	Хандив тусlamж /дотоод/	40,000.0	17,541.5
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	35,009,056.2	51,297,439.4
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	29,464,912.3	36,077,056.8
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	5,544,143.9	15,220,382.6
13	ТУСЛАМАЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	110,664,592.5	22,714,452.7
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	61,137,025.6	18,266,605.1
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	26,127,969.4	18,266,605.1
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	29,464,912.3	-
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	5,544,143.9	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,747,878.8	4,068,235.1
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	110,000.0

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	602,412.6	55,142.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,145,466.1	3,903,093.1
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	43,419,842.5	-
132001	Ургал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	32,488,116.6	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	5,339,084.2	-
132006	Ургал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	5,592,641.7	-
1330	Төсвийн захирагчдаас	1,072,750.8	-
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,072,750.8	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	287,094.8	379,612.5
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	287,094.8	379,612.5
II	НИИТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	149,396,882.5	86,017,569.6
21	ҮРСГАЛ ЗАРДАЛ	149,396,882.5	86,017,569.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	68,022,155.2	82,413,332.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	33,337,836.8	40,276,185.4
210101	Үндсэн цалин	21,872,956.6	24,803,175.9
210102	Нэмэгдэл	4,161,558.1	6,659,220.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	320,858.6	531,964.6
210104	Урамшуулал	1,832,429.7	2,165,360.6
210105	Гэрээт ажлын хөлс	1,056,379.6	1,284,419.8
210106	Ажилагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	4,093,654.2	4,832,043.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,884,167.3	5,729,094.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,565,835.5	3,090,168.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	246,234.7	328,764.7
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	262,829.4	264,736.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	56,623.1	65,064.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	553,982.4	647,598.3
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	1,198,662.2	1,332,762.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	7,084,772.3	7,909,510.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	494,741.6	442,768.3
210302	Түлш, халаалт	4,847,871.0	5,613,008.3
210303	Цэвэр, бокир ус	437,941.7	384,320.0
210304	Байрны түрээс	35,190.0	35,190.0
210305	Ашиглалтын зардал төлсөн /ТӨҮГ/	1,269,028.0	1,434,224.2
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,543,688.1	9,059,947.3
210401	Бичиг хэрэг	186,399.4	196,224.5
210402	Тээвэр, шатахуун	841,606.2	765,037.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	161,823.8	145,440.8
210404	Ном, хэвлэл	37,953.8	46,273.5
210405	Хог хаягдал зайлзуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	214,009.3	302,138.1
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	253,418.3	295,193.8
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө /ТӨҮГ/	1,533,181.7	1,517,749.6
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	5,315,295.7	5,791,890.0
2105	Нормативт зардал	2,030,209.3	2,589,693.9
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	369,558.1	501,592.3
210502	Хоол, хүнс	1,532,720.4	1,848,650.6
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	127,930.8	239,451.0
2106	Эд хогшил, ургал засварын зардал	971,003.1	755,466.8
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	167,708.1	179,360.1
210602	Тавилга	81,991.5	74,523.4
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	9,851.2	117,513.8
210604	Ургал засвар	711,452.3	384,069.5
2107	Томилот, зочны зардал	349,788.5	243,197.7
210702	Дотоод албан томилот	273,460.4	158,603.3
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	76,328.0	84,594.4
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,033,318.4	12,663,009.1
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,263,865.4	9,604,977.8
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	16,283.5	36,018.9
210803	Даатгалын үйлчилгээ	22,203.0	26,186.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	13,000.8	9,400.9

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	3,414.7	3,966.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,814.0	373.0
210807	Газрын төлбөр	2,698.5	4,385.2
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	651.8	643.5
210815	Хүүний төлбөр төлсөн /ТӨҮГ/	2,450.0	0.4
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	1,687,882.4	1,336,152.3
210817	Даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	12,137.4	245,708.9
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	1,006,917.0	1,395,196.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,787,371.3	3,187,226.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,412,106.9	2,922,010.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	375,264.4	265,215.8
212	ТАТААС	512,606.3	358,536.7
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	512,606.3	358,536.7
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	512,606.3	358,536.7
213	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	80,862,121.0	3,245,700.9
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	124,116.4	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	124,116.4	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	935,858.4	1,013,504.4
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	117,200.0	89,566.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	19,637.7	26,549.4
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	623,959.1	363,475.9
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	45,233.8	290,054.9
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвортой суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	811.2	200.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	129,016.7	243,658.2
2133	Улсын төсвийн олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	89,295.6	58,318.9
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	52,075.2	28,318.9
213304	Хөрөнгийн	6,858.8	-
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,361.6	30,000.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	44,432,250.2	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	32,488,116.6	-
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад	5,592,641.7	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,054,971.8	-
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	296,520.1	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	35,280,600.4	2,173,877.5
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	35,009,056.2	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	271,544.1	2,173,877.5
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	48,261,251.6	40,456,549.8
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	20,382.5	36,824.1
140007	Хүлээн авсан хүүний орлого	20,382.5	36,824.1
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	46,145,653.8	37,184,016.7
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	46,145,653.8	37,184,016.7
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	46,145,653.8	37,184,016.7
220001	Барилга байгууламж	34,123,935.4	19,859,086.8
221001	Их засвар	2,182,222.1	1,773,435.6
222001	Тоног төхөөрөмж	-	885,395.2
223001	Бусад хөрөнгө	7,379,249.0	12,207,339.8
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,848,282.7	1,862,597.5
225101	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	581,563.5	555,320.9
225102	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	27,656.3	40,841.0
225105	Бусад олгосон зээл болон урьдчилгаа /ТӨҮГ/	2,744.9	-
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(46,125,271.2)	(37,147,192.6)
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	(842,635.5)	206,898.3
14	Бусад эх үүсвэр	700,000.0	900,000.0
145007	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	700,000.0	900,000.0
25	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	1,542,635.5	693,101.7
250002	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөр төлсөн мөнгө	1,542,635.5	677,137.9
250006	Бусад зардал	-	15,963.8
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	1,293,344.9	3,516,255.5
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,117,186.9	5,410,531.8
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	5,410,531.8	8,926,787.3

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

мянган төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хурийтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	77,009,456.4	48,730,493.0	27,699,585.4	153,439,534.7
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	849,929.1	849,929.1
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	77,009,456.4	48,730,493.0	28,549,514.5	154,289,463.8
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(1,017,962.2)	-	(1,017,962.2)
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	1,255,423.7	-	-	1,255,423.7
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	-	-	-	-
8	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	0.0	14,604,112.4	14,604,112.4
10	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	78,264,880.0	47,712,530.8	43,153,626.9	169,131,037.7
11	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	78,264,880.0	47,712,530.8	43,153,626.9	169,131,037.7
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	104,529.3	(299,447.6)	(910,020.9)	(1,104,939.3)
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	78,369,409.3	47,413,083.2	42,243,606.0	168,026,098.5
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	355,616.3	-	355,616.3
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	31,682.0	-	-	31,682.0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	14,827.2	-	-	14,827.2
18	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	35,391,516.1	35,391,516.1
20	2020 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	78,415,918.4	47,768,699.5	77,736,528.5	203,921,146.4

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

мянган төгрөгөөр

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	93,378,680.3	82,560,055.5	10,818,624.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	67,805,226.5	60,673,756.6	7,131,469.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	65,170,633.3	59,393,298.9	5,777,334.4
2101	Цалин хэлс болон нэмэгдэл урамшил	35,805,629.9	35,362,538.5	443,091.4
210101	Үндсэн цалин	25,109,288.3	24,755,930.3	353,358.0
210102	Нэмэгдэл	6,629,084.7	6,628,390.7	694.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	559,750.6	531,964.6	27,786.0
210104	Урамшуулал	2,184,101.1	2,165,140.6	18,960.5
210105	Гэрээт ажлын хэлс	1,323,405.2	1,281,112.3	42,292.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	4,795,608.1	4,393,411.6	402,196.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	3,349,707.1	3,087,400.8	262,306.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	360,610.0	328,724.1	31,885.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	290,817.7	264,704.5	26,113.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	76,228.6	65,057.2	11,171.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	718,244.7	647,525.0	70,719.7
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	7,692,144.5	6,495,286.6	1,196,857.9
210301	Гэрэл, цахилгаан	716,781.5	442,768.3	274,013.2
210302	Түлш, халаалт	6,369,292.2	5,633,008.3	736,283.9
210303	Цэвэр, бохир ус	570,880.8	384,320.0	186,560.8
210304	Байрны түрээс	35,190.0	35,190.0	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,763,019.3	1,668,645.1	94,374.2
210401	Бичиг хэрэг	204,333.7	184,807.5	19,526.2
210402	Тээвэр, шатахуун	743,341.7	707,635.4	35,706.3
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	165,872.4	141,430.1	24,442.3
210404	Ном, хэвлэл	46,966.4	44,582.4	2,384.0
210405	Хог хаягдал зайлцуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	300,813.7	295,376.8	5,436.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	301,691.4	294,812.9	6,878.5
2105	Нормативт зардал	3,976,651.6	2,348,133.8	1,628,517.8
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	322,096.5	311,332.8	10,763.7
210502	Хоол, хүнс	3,427,173.0	1,819,949.6	1,607,223.4
210503	Нормын хувцас, зөвлөн эдлэл	227,382.1	216,851.4	10,530.7
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,534,128.3	1,443,122.1	91,006.2
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	643,940.8	635,733.0	8,207.8
210602	Тавилга	331,638.4	316,778.5	14,859.9
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	113,357.7	111,589.5	1,768.2
210604	Урсгал засвар	445,191.4	379,021.1	66,170.3
2107	Томилолт, зочны зардал	365,976.9	213,566.7	152,410.2
210702	Дотоод албан томилолт	285,976.9	128,972.3	157,004.6
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	80,000.0	84,594.4	(4,594.4)
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,963,036.5	4,774,075.6	1,188,960.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,864,184.6	4,693,701.5	1,170,483.1
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	36,900.1	35,592.9	1,307.2
210803	Даатгалын үйлчилгээ	32,637.6	26,126.5	6,511.1
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	14,293.4	9,287.0	5,006.4
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	8,498.4	3,966.0	4,532.4
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	381.0	373.0	8.0
210807	Газрын төлбөр	5,488.4	4,385.2	1,103.2
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	653.0	643.5	9.5
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,274,438.2	2,694,518.9	579,919.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,928,969.4	2,355,710.5	573,258.9
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	345,468.8	338,808.4	6,660.4
212	TATAAC	358,536.7	358,536.7	-
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	358,536.7	358,536.7	-
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	358,536.7	358,536.7	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,276,056.5	921,921.0	1,354,135.5

2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	1,078,967.1	-	1,078,967.1
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	1,078,967.1	-	1,078,967.1
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,197,089.4	921,921.0	275,168.4
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	131,800.0	89,566.0	42,234.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	3,240.0	2,229.0	1,011.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	571,839.0	363,475.9	208,363.1
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	312,890.3	290,054.9	22,835.4
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвортой суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжилэг	400.0	200.0	200.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	176,920.1	176,395.2	524.9
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	25,573,453.8	21,886,298.9	3,687,154.9
220001	Барилга байгууламж	8,581,671.7	6,980,991.3	1,600,680.4
223001	Бусад хөрөнгө	16,991,782.1	14,905,307.6	2,086,474.5
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	93,378,680.3	83,818,367.9	9,560,312.4
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	51,301,904.9	49,123,561.9	2,178,343.0
310003	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	36,077,056.8	33,903,179.3	2,173,877.5
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	15,224,848.1	15,220,382.6	4,465.5
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	36,723,803.9	33,112,481.0	3,611,322.9
320001	Орон нутгийн төсвөөс	36,723,803.9	33,112,481.0	3,611,322.9
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	254,735.5	249,663.1	5,072.4
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	254,735.5	249,663.1	5,072.4
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	5,098,236.0	1,332,697.5	3,755,385.0
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	951,754.2	843,589.7	108,164.5
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	735,222.0	489,107.8	246,114.2
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	3,411,259.8	-	3,411,259.8
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	1,399,981.7	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	2,658,294.1	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

мянган төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	6,083,354.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,083,354.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,296,775.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	46,980.5
210101	Үндсэн цалин	12,623.0
210102	Нэмэгдэл	30,830.0
210104	Урамшуулал	220.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	3,307.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,920.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	2,767.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	40.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	32.4
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7.3
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	73.3
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	116,024.4
210401	Бичиг хэрэг	11,447.3
210402	Тээвэр, шатахуун	57,401.6
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,010.7
210404	Ном, хэвлэл	18,719.5
210405	Хог хаягдал зайлцуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,761.4
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,684.0
2105	Нормативт зардал	217,344.5
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	166,043.9
210502	Хоол, хүнс	28,701.0
210503	Нормын хувцас, зөвлөн эдлэл	22,599.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	266,721.2
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	122,568.6
210602	Тавилга	64,839.5
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	8,715.3
210604	Урсгал засвар	70,597.8
2107	Томилолт, зочны зардал	29,631.0
210702	Дотоод албан томилолт	29,631.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,204,022.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,203,423.2
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	426.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	59.5
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	113.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	413,130.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	408,898.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,232.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	786,579.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,879.5
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	23,879.5
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	762,700.4
213305	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	30,000.0
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	732,700.4
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	6,083,354.9
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,083,354.9
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	110,000.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,064,299.3
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,909,055.6

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-т заасны дагуу Дорноговь аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн захирагч О.Батжаргал танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулгын талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 29-нөөс 2021 оны 04 дүгээр сарын 19-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ч.Хэрлэнчимэг, Д.Дэмбэрэлсүрэн нэр гүйцэтгэв.

Дорноговь аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрийн 01/416 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Аймгийн эрхэм зорилго, зорилт

Дорноговь аймаг “Экологийн тэнцвэрт байдлыг хадгалсан, иргэн бур нь тогтвортой хөгжлийн боловсролтой, эрүүл, аюулгүй амьдрах орчныг бүрдүүлсэн, олон тулгуурт эдийн засагтай, амьжиргааны түвшин өндөр, үндэсний хэмжээнд өрсөлдөх чадвараар тэргүүлэгч аймаг болно” гэж эрхэм зорилгоо тодорхойлсон байна.

Дорноговь аймгийн хөгжлийн хэтийн зорилтыг хангахад дараах стратегийн зорилтыг дэвшүүлсэн байна. Үүнд,

- ✓ Байгалийн нөөц баялгийг зөв зохистой ашиглаж, нөхөн сэргээх ажлыг эрчимжүүлэн, орчны бохирдол, доройтлыг бууруулна.
- ✓ Уур амьстгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох чадамжийг нэмэгдүүлж, экосистемийн тэнцвэрт байдал, биологийн олон янз байдлыг хамгаална.
- ✓ Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлт, ногоон ажлын байрыг нэмэгдүүлэх замаар ажилгүйдэл, ядуурал, нийгмийн эмзэг байдлыг бууруулж, амьжиргааны түвшинг дээшлүүлнэ.
- ✓ Иргэн бүрийн тогтвортой хөгжлийн боловсролыг дээшлүүлж, байгальд эзлтэй амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлнэ.
- ✓ Байгаль орчинд серег нөлөөгүй экспортын чиг баримжаатай үйлдвэрлэл, жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжиж, хариуцлагатай уул уурхай, тогтвортой хөдөө аж ахуй, боловсруулах үйлдвэрлэл, аялал жуулчлалыг тэргүүлэх чиглэл болгон хөгжүүлнэ.
- ✓ Төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг сайжруулж, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.
- ✓ Хууль ёсыг эрхэмлэсэн, иргэдэд хүртээмжтэй, ил тод, хариуцлагатай, иргэдийн оролцоог бүх шатанд хангасан нэгдмэл бодлоготой сайн засаглалыг бэхжүүлнэ.

Тайлант оныг “Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих жил” болгон зарласан байна. Уг зорилгын хүрээнд дараах зорилтыг дэвшүүлж ажилласан байна. Үүнд:

- Эдийн засгийн тогтвортой өсөлтийг хангах,
- Нийгмийн салбарыг дэмжиж, иргэдийнхээ аж амьдралыг сайжруулан, ая тухтай амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэх,

- Төрийн албыг чадвархижуулан, бүх шатанд мэргэшсэн албан хаагчдаар төрийн үйлчилгээг хөнгөн шуурхай, чирэгдэлгүй, ил тод, нээлттэй үзүүлэх, нийгмийн итгэлцлийг бэхжүүлж, түр болон байнгын ажлын байрыг нэмэгдүүлэх.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Дорноговь аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Аймгийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд 2020 онд дотоод хяналт хийгдээгүй байна.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны нийт орлого болох 145,394.9 сая төгрөгийн 1 хувь буюу 1,453.9 сая төгрөгөөр тогтоов. Гүйцэтгэлийн үе шатанд төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын сонгосон суурь үзүүлэлт болон хувь хэмжээг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 5,410.5 сая, эцсийн үлдэгдэл 8,926.8 сая төгрөг болж, 3,516.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Касст байгаа бэлэн мөнгө	2.4	8.0	5.6
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	5,408.2	8,918.8	3,510.6
Дүн	5,410.6	8,926.8	3,516.2
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр			
Төсөвт байгууллага	177.9	361.6	183.7
Төсөл/ сан	1,401.6	2,660.4	1,258.8
Төрийн сан	2,866.0	4,676.5	1,810.5
ОНӨААН	965.1	1,228.3	263.2
Дүн	5,410.6	8,926.8	3,516.2

Эх сурвалж: Дорноговь аймгийн ТЕЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Банканд байршиж буй 8,918.8 сая төгрөгөөс гадаад валютаарх үлдэгдэл бүртгэгдээгүй байна. Үүнээс 361.3 сая төгрөг төсөвт байгууллагын, 2,660.4 сая төгрөг тусгай сангийн, 4,676.5 сая төгрөг төрийн сангийн, 1,228.3 сая төгрөг нь орон нутгийн өмчтэй байгууллагын үлдэгдэл байна.

Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгө

Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 2,866.0 сая, эцсийн үлдэгдэл 4,676.5 сая төгрөг болж, 1,810.5 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2. Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Банканд байгаа мөнгөн хөрөнгө			
Төгрөг			
Төрийн сан	2,866.0	4,676.5	1,810.5
Нийт дүн			

Эх сурвалж: Дорноговь аймгийн ТЕЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төрийн сангийн эхний үлдэгдлээс тайлант онд 2,251.9 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвийн зарлагыг санхүүжүүлэхэд зарцуулсан байна.

3.5.3 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 7,033.7 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 7,299.8 сая төгрөг болж, 266.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №3. Авлагын үлдэгдэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	17.1	738.2	721.1
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	0	0	0
Татаас, санхүүжилтийн авлага	90.4	0	(90.4)
Зээлийн хүүгийн авлага	81.7	139.5	57.8
Дансны авлага /ТӨҮГ/	1,915.6	1,689.2	(226.4)
Татвар, НДШ-ийн авлага /ТӨҮГ/	9.4	2.7	(6.7)
Бусад авлага	1,314.9	879.2	(435.7)
Зээлийн авлага	3,604.6	3,851.0	246.4
Дүн	7033.7	7299.8	266.1
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр			
Төсөвт байгууллага	683.4	1,538.3	854.9
Төсөл/ сан	4,402.8	4,045.6	(357.2)
Төрийн сан	0.4	0	(0.4)
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	1,947.1	1,715.9	(231.2)
Дүн	7033.7	7299.8	266.1

Эх сурвалж: Дорноговь аймгийн ТЕЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэлд 2-оос дээш жилийн насжилттай 3,546.9 сая төгрөгийн дараах авлага байна. Үүнд:

- Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн үлдэгдэл 3,238.4 сая төгрөг,
- Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн хүүгийн үлдэгдэл 131.9 сая төгрөг,
- Ажилчидтай холбоотой авлагын үлдэгдэл 2.2 сая төгрөг,
- Бараа үйлчилгээний авлагын үлдэгдэл 174.3 сая төгрөг байна.

Үүнд хугацаа хэтэрсэн зээлийн болон зээлийн хүүгийн авлага 36.0 сая төгрөг, бараа, үйлчилгээний авлагын хугацаа хэтэрсэн, 4-5 жилийн насжилттай авлага 3.9 сая төгрөг байна. Хугацаа хэтэрсэн зээлийн авлагыг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэн, шийдвэрлүүлэх арга хэмжээг авч байна. Мөн аймгийн ТЕЗ-ын санхүүгийн тайланда эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй, олон жилийн насжилттай 82.0 сая төгрөгийн авлага бүртгэлтэй байна. Үүнийг шийдвэрлүүлэх арга хэмжээг авч ажиллаагүй тул албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

Аудитын илрүүлэлт:

- Зарим сумдын сургууль тайлант хугацаанд авлага үүсгэж, нийт 328.7 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй ажилласан.
- Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн үлдэгдэл болох нийт 1,446.9 сая төгрөгийг авлага, зарим төсөвт байгууллагад үүссэн 17.6 сая төгрөгийн авлага, ОНӨААН-ийн 162.7 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна.

- Иххэт сумын СХС-аас авсан зээлдэгчийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэл болох 62.2 сая төгрөг, Сайхандулаан сумын СХС-аас авсан зээлдэгчийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэл болох 126.1 сая төгрөгийг барагдуулах арга, хэмжээ аваагүй, хууль хяналтын байгууллагаар шийдвэрлээгүй байна.

3.5.4 УРЬДЧИЛГАА

Урьдчилгаа дансны эхний үлдэгдэл 1,163.1 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 1,834.9 сая төгрөг болж, 671.8 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №4. Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Урьдчилж гарсан зардал	999.4	95.0	(904.4)
Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	156.8	1,580.1	1,423.3
Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	6.9	155.2	148.3
Цалингийн урьдчилгаа	0	0.5	0.5
Томилолтын урьдчилгаа	0	4.1	4.1
Дүн	1163.1	1834.9	671.8
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр			
Төсөвт байгууллага	985.7	70.0	(915.7)
Төсөл/ сан	20.6	184.8	164.2
Төрийн сан	0	0	0
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	156.8	1,580.1	1,423.3
Дүн	1,163.1	1,834.9	671.8

Эх сурвалж: Дорноговь аймгийн ТЕЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Урьдчилгаа дансны үлдэгдэлд 2016 онд үүссэн 6.9 сая төгрөгийн, 2020 онд үүссэн 1,740.0 сая төгрөгийн урьдчилгаа байна. Он дамжсан 62.5 сая төгрөгийн урьдчилгааны үлдэгдэл байна. Үүнд:

- Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2019 онд хэрэгжихээр батлагдаж, тухайн онд 2 гүйцэтгэгч байгууллагад 55.6 сая төгрөгийн урьдчилгаа төлбөрийг шилжүүлсэн боловч одоог хүртэл хийгдээгүйн улмаас урьдчилж гарсан зардлыг тайлант онд зардлаар хүлээн зөвшөөрөөгүй байна.
- Сайншанд сумын Засаг даргын тамгын газрын хөрөнгөөр 2016 онд хэрэгжсэн ажилд санхүүжилтийг бүрэн шилжүүлсэн боловч, тухайн ажлыг дутуу гүйцэтгэсэн байна. Ажлыг дусгуулах тухай ажлын хэсэг үүрэг даалгавар өгсөн боловч гүйцэтгэгч байгууллага одоог хүртэл хийгдээгүйн улмаас үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа дансанд бүртгэлтэй 6.9 сая төгрөгийн тайланд онд зардлаар хүлээн зөвшөөрөөгүй байна.

3.5.5 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 7,988.3 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 9,244.6 сая төгрөг болж, 1,256.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №5. Бараа материалын үлдэгдэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	1,150.4	1,633.7	483.3
Бэлэн бүтээгдэхүүн	544.0	742.5	198.5
Хангамжийн материал	6,156.7	6,701.8	545.1
Мал амьтад	137.2	166.6	29.4
Дүн	7,988.3	9,244.6	1,256.3
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр			
Төсөвт байгууллага	6,881.4	7,981.4	1,100.0
Төсөл/ сан	0	0	0

Төрийн сан	0	0	0
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	1,106.9	1,263.2	153.3
Дүн	7,988.3	9,244.6	1,256.3

Эх сурвалж: Дорноговь аймгийн ТЕЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын үлдэгдэлд тайлант оны эцэст худалдан авч, нөөцөлсөн болон ашиглалтгүй болсон хөрөнгө бүртгэгдээгүй байна. Мөн улс болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар бий болж, ашиглагч байгууллагад шилжүүлээгүй хөрөнгө оруулалтын ажил байхгүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Айраг, Улаанбадрах сумын ЗДТГ, аймгийн ИТХ нь шатахууныг бэлтгэхдээ худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахгүйгээр, шууд худалдан авалт хийсэн байна. Чандань-Илч ОНӨХХК нь худалдан авах ажиллагааны хууль, журмыг зөрчиж, 55.5 сая төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэсэн байна.
- Эрдэнэ сумын ЗДТГ нь эргэлтийн хөрөнгийн тооллого хийсэн гэх боловч нотлох баримт байхгүй байна. Сайншанд сумын ЗДТГ, Зүүнбаян багийн ажлын алба нь 2020 оны эхний хагас жилийн болон жилийн эцэст тооллого явуулаагүй байна. Аймгийн ЗДТГ нь өвс, тэжээлийн үлдэгдлийг тоолоогүй, тооцоо бодсон акт үйлдээгүй байна.

3.5.6 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 152,776.0 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 196,483.9 сая төгрөг болж, 43,707.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №6. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	143,427.1	186,667.9	43,240.8
Биет бус хөрөнгө	9,348.9	9,816.0	467.1
Дүн	152,776.0	196,483.9	43,707.9
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр			
Төсөвт байгууллага	132,182.6	156,689.6	24,507.0
Төсөл/сан	355.4	8,823.7	8,468.3
Төрийн сан	-	-	-
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	20,238.0	30,970.6	10,732.6
Дүн	152,776.0	196,483.9	43,707.9

Эх сурвалж: Дорноговь аймгийн ТЕЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 1,862.6 сая, балансаас баланст шилжүүлсэн 1,163.7 сая, үнэ төлбөргүй хандиваар авсан 53,377.7 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн, худалдан борлуулсан 1,059.8 сая, балансаас баланст шилжүүлсэн 2,187.7 сая, акталсан 1,417.9 сая төгрөгөөр хасагдсан байна.

Дуусаагүй барилга дансанд 5,438.0 сая төгрөгийн хөрөнгө аймаг болон сумдын ОНХС-ийн хөрөнгөөр хэрэгжсэн ажил, 81.6 сая төгрөгийн хөрөнгө орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжсэн ажил, Азийн хөгжлийн банкны зээлээр баригдаж байгаа цэвэрлэх байгууламжийн 3,385.6 сая төгрөгийн ажил бүртгэлтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Зарим сумдын ЗДТГ, ИТХ болон Чандмань-Илч ОНӨХХК-ийн дансанд бүртгэлтэй ашиглагдаж байгаа нийт 11,707.5 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө нь элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн байна. Хөрөнгийг дахин үнэлж бүртгэх, данснаас хасаж, актлах асуудлыг шийдвэрлээгүй байна.
- Зарим сумдын цэцэрлэг, ЗДТГ нь үндсэн хөрөнгийн элэгдлийг буруу тооцсон, эсхүл зарим хөрөнгөд элэгдэл тооцоогүй байна.

- Эрдэнэ сумын ЗДТГ нь үндсэн хөрөнгийн тооллого хийсэн гэх боловч нотлох анхан шатны баримт байхгүй байна. Сайншанд сумын 5 дугаар багийн ажлын алба нь жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллогыг хангалтгүй явуулсан байна.

3.5.7 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт

Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт дансны эхний үлдэгдэл 40.6 сая, эцсийн үлдэгдэл 40.6 сая төгрөг байна. Уг дансны үлдэгдэл өөрчлөлт ороогүй байна.

Хүснэгт №7. Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт /+/-, бууралт /-/-
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	40.6	40.6	-
ДҮН	40.6	40.6	-
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр			
Төрийн сан	40.6	40.6	-
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	-	-	-
ДҮН	40.6	40.6	-

Эх сурвалж: Дорноговь аймгийн ТЕЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт дансны үлдэгдэлд бүртгэлтэй 40.6 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт нь олон жил болсон, нотлох баримтгүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Аймгийн орон нутгийн еренхий орлогын тайланд олон жил барагдаагүй, нотлох баримт, тушаал шийдвэрлгүй урт хугацаат хөрөнгө оруулалт бүртгэлтэй байна.

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 7,712.4 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 20,496.9 сая төгрөг болж, 12,784.5 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №8. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт /+/-, бууралт /-/-
Богино хугацаат өр төлбөр	4,029.7	3,814.2	(215.5)
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	13.9	32.1	18.2
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	29.4	343.2	313.8
Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	358.1	0	(358.1)
Байгууллагад төлөх өглөг	3,073.7	2,183.2	(890.5)
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	1.8	14.3	12.5
Татварын өглөг/ТӨҮГ/	168.7	148.3	(20.4)
НДШ-ийн өглөг/ТӨҮГ/	1.0	1.2	0.2
Дансны өглөг /ТӨҮГ/	329.7	413.1	83.4
Урьдчилж орсон орлого	53.4	678.8	625.4
Урт хугацаат өр төлбөр	3,682.7	16,682.7	13,000.0
Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	1,841.3	5,236.8	3,395.5
Бусад урт хугацаа өр төлбөр /ТӨҮГ/	-	11,445.9	11,445.9
Төслийн зээл	1,841.4	-	(1,841.4)
ДҮН	7,712.4	20,496.9	12,784.5
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр			
Төсөвт байгууллага	1,241.3	1,475.2	233.9
Төсөл, сан	1,426.6	503.8	(922.8)
Төрийн сан	2,359.6	5,246.5	2,886.9
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	2,684.9	13,271.4	10,586.5
ДҮН	7,712.4	20,496.9	12,784.5

Эх сурвалж: Дорноговь аймгийн ТЕЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл бараа, үйлчилгээ болон ажилчидтай холбоотой өглөг 375.3 сая төгрөг, байгууллага болон хувь хүмүүст төлөх өглөг 2,610.5 сая

төгрөг, татвар болон нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөг 149.5 сая төгрөг, урьдчилж орсон орлого 678.7 сая төгрөг байна.

Барьцаа хөрөнгийн дансанд хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээний дутуу санхүүжилтийг жилийн эцэст шилжүүлж, 2021 оны 1 дүгээр сард гүйцэтгэгч байгууллагад санхүүжилтийг барьцаа хөрөнгийн данснаас олгосон байна.

Урт хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл Чандмань-Илч ОНӨХХК-ийн 11,328.5 сая төгрөгийн, Чандмань бадрал ОНӨХХК-ийн 117.4 сая төгрөгийн урт хугацаат зээл бүртгэлтэй байна. Энэ нь тайлант онд орон нутгийн хөрөнгө оруулалт, ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдсэн ажлыг хойшлогдсон татварын өр төлбөрөөр бүртгэсэн байна. Өөрөөр хэлбэл, хөрөнгийг бүртгэхдээ орлогоор хүлээн зөвшөөрөөгүй, өр төлбөр дансанд бүртгэсэн байна.

Урт хугацаат өр төлбөр Чандмань-Илч ОНӨХХК-д дамжуулан зээлдүүлсэн, орон нутгийн хотуудын нийтийн аж ахуйг хөгжүүлэх зориулалттай бий болсон дамжуулан зээлийн 1,841.4 сая төгрөгийн үндсэн зээл болон 9.8 сая төгрөгийн хуримтлагдсан хүүгийн өглөг, мөн тус компанийд дамжуулан зээлдүүлсэн, цэвэрлэх байгууламж барих ажлын 3,385.6 сая төгрөгийн урт хугацаат зээлийн үлдэгдэл байна.

Орон нутгийн хотуудын нийтийн аж ахуйг хөгжүүлэх зориулалттай зээлийн эргэн төлөгдөх хугацаа хэтэрсэн 1,094.9 сая төгрөгийг, зээлийн хүүгийн 813.8 сая төгрөгийн өглөг байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Зарим сумдын сургууль, цэцэрлэг, соёлын төв нь тайлант оны эцэст нийт 76.8 сая төгрөгийн өр төлбөр үүсгэж, төсвийг зохистой удирдаж ажиллаагүй байна.

3.5.8 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 169,131.1 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 203,921.2 сая төгрөг болж, 34,790.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №9. Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл, сая төгрөг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт /+/- бууралт /-/
Засгийн газрын оруулсан капитал/Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	51,086.3 26,502.6	53,850.3 23,889.4	2,764.0 (2,613.2)
Өмч /хувийн/ /ТӨҮГ/ Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ Хуримтлагдсан үр дүн Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	0 676.0 43,153.7 47,712.5	0.02 676.2 77,736.6 47,768.7	0.02 0.2 34,582.9 56.1
ДҮН	169,131.1	203,921.2	34,790.1
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр Төсөвт байгууллага Төсөл, сан Төрийн сан ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	140,286.2 4,761.3 2,380.8 21,702.8	166,372.1 11,924.5 4,069.1 21,555.5	26,085.9 7,163.2 1,688.3 (147.3)
ДҮН	169,131.1	203,921.2	34,790.1

Эх сурвалж: Дорноговь аймгийн ТЕЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын оруулсан капитал дансны эцсийн үлдэгдэл 53,850.3 сая төгрөг болж, 2,764.0 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь өмнөх онд орон нутгийн өмчтэй байгууллагын өмч дансанд бүртгэлтэй байсан 7 төсөвт байгууллагын нийт 2,628.0 сая төгрөгийн засгийн газрын оруулсан капитал дансыг тайландаа онд Засгийн газрын капитал болон орон нутгийн сан дансанд бүртгэж, зарлуулсантай холбоотой байна. Мөн тайлант онд нэмэгдсэн 355.4 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг Засгийн газрын оруулсан капитал дансанд буруу бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

)

Үндсэн хөрөнгө данснаас хассантай холбоотойгоор Засгийн газрын оруулсан капитал данс 116.5 сая төгрөгөөр, өмнөх онуудад татан буугдсан "Багийн Засаг дарга" нэртэй байгууллагын Засгийн газрын оруулсан капитал дансыг хассантай холбоотойгоор 102.8 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Орон нутгийн өмчит байгууллагын эздийн өмч данс 23,889.4 сая төгрөг болж, 14.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь Дагшин-Эрдэнэ ОНӨААТҮГ-ын өмч нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Чандмань бадрал ОНӨХХК, Эм эргэлтийн сан ОНӨААТҮГ, "Замын-Үүд НААҮ" ОНӨХХК-ийн санхүүгийн тайлан дахь эздийн өмчийн дүн нь улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд тусгасан өмчийн дүнтэй тохирогчтай байна.

3.6 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорилт, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайландаа харьяа 124 төсвийн байгууллага, 7 орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж, 30 тусгай сан, 14 төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлан, нийт 175 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 175 байгууллага аудитад хамрагдсан, 12 байгууллагад итгэл үзүүлсэн байна.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас 71 байгууллагыг түүвэрт хамруулж, 92 байгууллагад дүгнэлт хүргүүллээ. Үүнд, "Зөрчилгүй" 87, "Хязгаарлалттай" 5 /Алтанширээ сумын Засаг даргын тамгын газар, Сайншанд сумын ИТХ, Сайншанд сумын 7 дугаар цэцэрлэг, Орон нутгийн өмчийн газар, Замын-Үүд НААҮ ОНӨХХК/ "Сөрөг" болон "Санал дүгнэлтээс татгалзсан" дүгнэлт авсан байгууллага байхгүй байна.

Дорнговь аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 17,201.0 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 14,611.0 сая төгрөгийн алдааг запруулж, 3.5 сая төгрөгийн зөрчилд 11 төлбөрийн акт тогтоож, 2,080.2 сая төгрөгийн зөрчилд 50 албан шаардлага, 506.3 сая төгрөгийн зөрчилд 155 зөвлөмж өглөө.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн запруулга

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас зоруутай нэгтгэсэн байна. Үүнд:

- Санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайланд 13.3 сая төгрөгөөр мөнгөн хөрөнгийг илүү, 12.3 сая төгрөгөөр авлагыг дутуу, 1.1 сая төгрөгөөр бараа материалыг дутуу, 3,318.3 сая төгрөгөөр үндсэн хөрөнгийг хөрөнгийг илүү, 3,305.4 сая төгрөгөөр өр төлбөрийг илүү, 18.8 сая төгрөгөөр Засгийн газрын оруулсан капиталыг илүү нэгтгэсэн;
- Санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайланд 20.7 сая төгрөгөөр санхүүжилтийн орлого дутуу, 1,080.4 сая төгрөгөөр татварын бус орлогыг илүү, 1,048.1 сая төгрөгөөр үйл ажиллагааны зардлыг илүү нэгтгэсэн;
- Нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/ өмчийн өөрчлөлтийн тайланд 12.9 сая төгрөгөөр хуримтлагдсан үр дүнг илүү нэгтгэсэн;
- Нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайланд 19.2 сая төгрөгөөр нэмэлт санхүүжилтийн орлогыг илүү, 20.7 сая төгрөгөөр орон нутгийн төсвөөс олгосон санхүүжилтийг дутуу, 1,075.8 сая төгрөгөөр татварын бус орлогыг илүү, 1061.1 сая төгрөгөөр урсгал зардлыг илүү нэгтгэсэн;

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч болон харьяа байгууллага хооронд үүссэн 129.2 сая төгрөгийн давхардсан орлого болон зардлын давхардсан ажил гүйлгээний устгах бичилтийг дутуу тайлагнажээ.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хургуулсэн акт, албан шаардлага

Байгальн баялаг нэртэй санхүүгийн тайландаа тусгагдсан 1.0 сая төгрөгийн дансны авлага, хандивын сан нэртэй санхүүгийн тайландаа тусгагдсан 21.0 сая төгрөгийн байгууллагаас авах авлага, жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих санд бүртгэлтэй 60.0 сая төгрөгийн хувийн хэвшилд олгосон зээл, нийт 82.0 сая төгрөгийн авлага нь олон жилийн насхилттай, эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй, тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй байна. Мөн урт хугацаат зээлийн дансанд олон жилийн насхилттай 40.6 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт бүртгэгдсэн байна. Уг хөрөнгө оруулалтын ажил нь анхан шатны баримтгүй, эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй байна.

Дээрх зөрчил нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “өрөнхий нягтлан бодогч нь дараах үүрэг хүлээнэ... эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэж заасныг зөрчсөн, оршин байх, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дээрх зөрчлийг таслан зогсоож, авлага болон хөрөнгө оруулалтын асуудлыг шийдвэрлэх албан шаардлага хүргүүлэв.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчид өгсөн 1 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар

Аудитаар илэрсэн зөрчилд нийт 0.1 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлж, аудитын явцад 0.1 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 8 зөвлөмж өглөө.

Төсвийн байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитаар

Харьяа төсвийн 124 байгууллагаас 12 байгууллагад итгэл үзүүлж, 42 санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж, зөрчилгүй 66, хязгаарлалттай 4 /Алтанширээ сумын ЗДТГ, Сайншанд сумын ИТХ, Сайншанд сумын 7 дугаар цэцэрлэг, Орон нутгийн өмчийн газар дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 1,185.9 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 818.3 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 3.5 сая төгрөгийн зөрчилд 11 төлбөрийн акт тогтоож, 84.5 сая төгрөгийн зөрчилд 34 албан шаардлага, 279.6 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд 115 зөвлөмж өгч, хариуцлага тооцуулах 3 саналыг хүргүүлсэн.

Төрийн болон орон нутгийн өмчтэй аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар

Харьяа орон нутгийн өмчтэй 7 аж ахуйн нэгж байгууллагаас 6 байгууллагад зөрчилгүй, 1 байгууллагад хязгаарлалттай / Замын-Үүд НААҮ ОНӨХХК/ дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 12,160.2 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 11,863.4 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 70.1 сая төгрөгийн зөрчилд 3 албан шаардлага, 226.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд 26 зөвлөмж өглөө.

Тусгай санд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар

Харьяа 30 тусгай сангаас 29 санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж, 1 сангийн тайландаа зөрчилгүй дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 2,857.4 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 1,054.4 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 1,803.0 сая төгрөгийн зөрчилд 12 албан шаардлага, 3 алдаа, зөрчилд 3 зөвлөмж өглөө. Дээрх 1,803.0 сая төгрөгийн зөрчилд өгсөн албан шаардлагыг аудитын явцад хэрэгжүүлсэн учир нэгтгэсэн тайлангийн зөрчлийн дунд оруулаагүй болно.

3.7. ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БҮЮУ АНХААРАЛ ТАТАХҮЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

Замын-Үүд сумын Онцгой комисст өгсөн хандив, Ковид-19 цар тахлын улмаас тусгаарлагдсан иргэдээс авсан төлбөрийг Голомт банкинд 2020 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдөр данс нээж байршуулсан байна. Уг дансанд нийт 1,095.3 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, үүнээс 1,076.6 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. Төсвийн шууд захирагч болон төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн тайландаа уг дансны тайлан, мэдээг нэгтгээгүй учир орлого бүрдүүлэлт болон зарцуулалттай холбоотой анхан шатны баримт материалыг аудитад хамруулаагүй.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайландаа уг дансны орлого, зарцуулалтын мэдээллийг нэгтгэсэн ба анхан шатны баримт материалыг шалгахад мөшгин шалгах асуудал илэрсэн тул уг дансны тайлан, баримт материалыг дахин нягтлан шалгах, тусгайлсан аудит хийх шаардлагатай байна.

Дорноговь аймгийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагад мөрдөх “Нягтлан бодох бүртгэлийн жишиг баримт бичиг”-ийг аймгийн Засаг даргын 2018 оны 04 дүгээр сард А/294 дүгээр тушаалаар баталсан байна. Уг баримт бичигт үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцох хугацааг зааж өгсөн боловч үндсэн хөрөнгийн жагсаалтад тавилга, эд хогшил бусад үндсэн хөрөнгийн ашиглах хугацааг тусгаж өгөөгүй байна. Иймд уг жишиг баримт бичигт тусгасан үндсэн хөрөнгийн жагсаалтыг дахин шинэчлэн боловсруулах шаардлагатай байна.

3.8. ШИЛЭН ДАНСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд ТЕЗ-ийн үйл ажиллагаатай холбоотой оруулбал зохих 152 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 136 мэдээлэл, хугацаа хоцроож байршуулсан 14 мэдээлэл байна. Шилэн дансны цахим системд огт байршуулаагүй мэдээлэл байхгүй байна. Хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл байна.

3.9. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчид өгсөн 352.0 сая төгрөгийн зөрчилд 4 зөвлөмж өгснөөс 4 зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлсэн талаар 2020 оны 09 дүгээр сард албан бичиг ирүүлсэн.

Аудитын явцад зөвлөмжийн хэрэгжилтийг шалгахад “Харьяа байгууллуудын санхүүгийн тайландаа илэрсэн зөрчлийг бууруулах, давтан гаргахгүй байхад чиглэсэн бодлогын арга хэмжээ авах” зөвлөмжийг хэрэгжилт хангальгүй байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг үзүүлэв. Үүнд:

4.1. Зардлын данстай холбоотой асуудал

4.1.1 Илрүүлэлт

ТБОНӨХБАУХАТ хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.6, Барилгын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.8-д бараа, ажил, үйлчилгээний чанарын баталгаат болон зүгшруулэх тохируулах хугацаанд гүйцэтгэгчийн хүлээсэн үүргийн биелэлтийг баталгаажуулах зорилгоор гэрээний үнийн дүнгийн 5-10 хувийг уг хугацаа дуустал барьцаалахаар гэрээнд заасан нөхцөлд барьцаа хөрөнгийг хөрөнгө оруулалтын барьцаа дансанд байршуулахаар заасан.

Аймгийн “Хөрөнгө оруулалтын барьцаа” нэртэй 100-060000350 дансанд улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжсэн төсөл, арга хэмжээний барьцаа хөрөнгийг байршуулахаас гадна, уг дансанд орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжсэн боловч тайлант онд шилжүүлээгүй үлдэгдэл санхүүжилтийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр 601.2 сая төгрөгийг шилжүүлсэн байна. Үүнтэй холбоотойгоор гүйцэтгэгч компанийд төлөх өр төлбөрийг санхүүгийн тайландаа тусгаагүй байна.

4.1.2 Эрсдэл

Ургал зардлыг санхүүжүүлэх төсвийн хөрөнгө дутагдах, хөрөнгө оруулалтын зардал, гүйцэтгэгч байгууллагад өгөх өр төлбөр буруу илэрхийлэгдэх.

4.1.3 Өгсөн зөвлөмж

Хөрөнгө оруулалтын барьцаа дансанд хууль заасны дагуу зөвхөн төсөл, арга хэмжээг гүйцэтгэгчтэй байгуулсан гэрээнд заасан барьцаа хөрөнгийг байршуулах. Гүйцэтгэгч компанийд төлөх өр төлбөрийн үлдэгдлийг санхүүгийн тайландаа үнэн зөв тусгах.

4.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар

Хариу тайлбар ирүүлээгүй болно.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Дорноговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 12 дугаар сарын 25-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.